

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **A. K.**, zastoupené JUDr. Vandou Bieleckou, advokátkou se sídlem Pavlova 8, Havířov-Město, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2004, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Cad 100/2004, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 5. 2005, č. j. 19 Cad 100/2004 - 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovaná **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky JUDr. Vandy Bielecké **s e u r č u j e** částkou 2358,60 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím podle článku 14 odst. 3 Smlouvy mezi Československou republikou a Polskou republikou a sociálním pojištění (vyhlášena vyhláškou ministra zahraničních věcí ze dne 15. 11. 1948, č. 261/1948 Sb., ve znění pozdějších změn a doplnění, dále jen „smlouva“) zamítla žádost žalobkyně o starobní důchod. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedla, že článek 14 odst. 3 smlouvy stanoví minimální dobu zaměstnání, která zakládá nárok na dílčí důchod, na 6 měsíců. Zamítla žádost žalované, neboť její prokázaná doba zaměstnání na území České republiky činila pouze 117 dní. Proti jí nárok na český důchod nevznikl.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, ve které uvedla, že dne 29. 1. 2003 prostřednictvím polských orgánů podala žádost o přiznání českého starobního důchodu. Ten jí byl dne 24. 2. 2004 žalovanou přiznán od 24. 5. 2004 v souvislosti s dosažením věku. Dne

2. 4. 2004 však žalovaná shora označeným rozhodnutím její žádost zamítla. Žalobkyně poukazuje na to, že v České republice v továrně „V.“ pracovala od svých 17-ti let po dobu 12 měsíců.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě konstatovala, že žalobkyně prostřednictvím polského nositele pojištění uplatnila dne 29. 1. 2003 žádost o starobní důchod. Na základě dokumentace opatřené ve spolupráci s polským nositelem pojištění má za prokázané, že žalobkyně pracovala v České republice pouze u zaměstnavatele V. a. s. v době od 8. 10. 1965 do 1. 2. 1966. Zaměstnavatel vykazuje za rok 1965 85 dnů pojištění a za rok 1966 32 dnů pojištění, což celkem představuje 117 dnů pojištění. Z článku 14 odst. 3 smlouvy plyne, že pokud podle právních předpisů jednoho smluvního státu nedosáhnou hodnocené doby pojištění 6 měsíců, nárok na dávku nevznikne. Protože žalobkyně získala na území České republiky pouze 117 dní pojištění, nárok na starobní důchod podle českých právních předpisů jí nevznikl. Navrhla proto zamítnutí žaloby.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 31. 5. 2005, č. j. 19 Cad 100/2004 - 25, žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalované zamítl. Vzal za prokázané, že žalobkyně byla zaměstnána v závodě V. S. P. od 8. 10. 1965 do 1. 2. 1966, přičemž celková doba pojištění žalobkyně činí 117 dnů. Žalobkyně prostřednictvím polského nositele pojištění předložila potvrzení ze dne 21. 5. s nečitelným rokem, které je opatřeno razítkem polského nositele pojištění s datem 23. 12. 2004, v němž je uvedena doba zaměstnání od 8. 10. 1965 do 1. 12. 1966. Ve svém rozhodnutí soud celkově vycházel z napadeného rozhodnutí žalované, potvrzení zaměstnavatele V., a. s. V. ze dne 7. 3. 2005, které si v průběhu žalobního řízení opatřil, osobního listu důchodového pojištění ze dne 2. 4. 2004, které porovnal s potvrzením zaměstnavatele s razítkem polského nositele pojištění ze dne 23. 12. 2004. Protože žalobkyně nezískala na území České republiky hodnocené doby pojištění 6 měsíců, ale pouze 117 dnů pojištění, nárok na dávku jí nevznikl. Tvrzení, že v České republice pracovala 12 měsíců neodpovídá skutečnosti. Žalobkyní předložené potvrzení, nacházející se na č.l. 11 soudního spisu, s razítkem polského nositele pojištění s datem 23. 12. 2004, není věrohodné a je v rozporu s ostatními důkazy. Navíc v něm podle soudu byly prováděny opravy číslic tak, že místo data 1. 2. 1966 je uvedeno datum 1. 12. 1966. Protože žalobkyně neprokázala, že by v České republice v továrně „V.“ pracovala 12 měsíců, soud její žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti namítla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“), že potřebnou dobu pojištění splnila, když u společnosti V. a.s. pracovala po dobu od 8. 10. 1965 do 1. 12. 1966. Skutková zjištění učiněná soudem a žalovanou, podle nichž získala jen 117 dnů pojištění nejsou dostatečná a na jejich základě nelze dospět ke správným a nesporným právním závěrům. Soud se navíc dostatečně nevypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi, protože je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Ze spisového materiálu je zřejmé, že byla předložena dvě potvrzení o její době zaměstnání v podniku V. a.s., s odlišným obsahem. Zatímco z potvrzení stěžovatelky vychází doba pojištění od 8. 10. 1965 do 1.12. 1966, z potvrzení, z něž vycházela žalovaná a soud, vyplývá kratší doba pojištění, a to od 8. 10. 1965 do 1. 2. 1966. Stěžovatelka navrhovala k podpoře tvrzení délky zaměstnání i výslechy svých spolupracovníků z tehdejší doby. Soud se však tímto návrhem nezabýval.

Stěžovatelka dále namítla, že v žalobě poukazovala na rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2004, jímž jí byl od 24. 5. 2004 přiznán starobní důchod. Z toho dovozuje, že musely být zjištěny skutečnosti, které jeho přiznání umožňovaly a odůvodňovaly. Ve spise se však toto rozhodnutí nenachází, ač mělo být zasláno společně s žalobou, a soud se jím bez uvedení důvodu ve svém rozsudku nezabýval. Předchozí rozhodnutí vytváří překážku *rei iudicatae*,

příčemž pokud žalovaná v mezidobí zjistila, že nárok na dávku či jeho výplatu zanikl, měla rozhodnout o jeho odnětí či zastavení výplaty, nebo předchozí rozhodnutí zrušit. Bez těchto důkazů nemohl být zjištěn skutkový stav a soud nemohl vydat rozhodnutí. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 5. 2005, č. j. 19 Cad 100/2004 - 25, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se zcela ztotožňuje s vysloveným právním názorem krajského soudu. Navrhla proto zamítnutí kasační stížnosti.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka uvádí důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu se spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatelka tento důvod spatřuje ve skutečnosti, že byla zaměstnána v České republice od 8. 10. 1965 do 1. 12. 1966, čímž splňuje podmínku článku 14 odst. 3 smlouvy, což doložila předloženým potvrzením bývalého zaměstnavatele. Tudíž rozhodnutí žalované nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, skutková zjištění jsou nedostatečná a rozhodnutí žalované bylo vydáno v rozporu s požadavky § 3 odst. 4 správního řádu (míněn zákon č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; s účinností od 1. 1. 2006 zrušen a nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem, ve znění pozdějších předpisů – pozn. soudu).

Nejvyšší správní soud neshledává tuto stížnostní námitku důvodnou. Z rozhodnutí krajského soudu je zřejmé, které skutečnosti vzal v žalobním řízení za prokázané, a na základě jakých provedených důkazů dospěl k uvedeným skutkovým zjištěním. Stěžovatelka předložila potvrzení zaměstnavatele opatřené i razítkem polského nositele pojištění s datem 23. 12. 2004, které bylo obsahově odlišné od potvrzení zaměstnavatele ze dne 7. 3. 2005, které si v žalobním řízení vyžádal soud; obsahovalo rovněž i jiné údaje než osobní list důchodového pojištění ze dne 2. 4. 2004, který je součástí dávkového spisu. Z těchto listin po doplnění dokazování vzal soud za prokázané, shodně jako žalovaná, že stěžovatelka byla zaměstnána v České republice od 8. 10. 1965 do 1. 2. 1966 a nikoli do 1. 12. 1966, jak je uvedeno na potvrzení předloženém stěžovatelkou. Krajský soud rovněž vyjádřil důvodné pochybnosti o pravosti tohoto potvrzení, neboť je z něj patrné, že číslovka „1“ v označení měsíce byla zřejmě napsána tak, že namísto „2“ je uvedeno „12“. Skutečnost, že stěžovatelka neprokázala své tvrzení, že byla v České republice zaměstnána po dobu 12 měsíců není důvodem podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť stěžovatelka brojí proti hodnocení důkazů soudem, což není relevantním stížnostním důvodem. Ostatně Nejvyšší správní soud neshledal v tomto hodnocení pochybení krajského soudu.

Nejvyšší správní soud uvádí, že rozhodnutí žalované, i přes jeho nízkou kvalitu odůvodnění, vychází z toho, že stěžovatelka získala dobu zaměstnání jen v rozsahu 117 dní.

V řízení před žalovanou tudíž nebylo zjištěno, že by byla v České republice zaměstnána do 1. 12. 1966 jak uváděla. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud nepochybil, když si vyžádal od bývalého zaměstnavatele stěžovatelky potvrzení o době zaměstnání vydané dne 7. 3. 2005 poté, co stěžovatelka předložila potvrzení zaměstnavatele s razítkem polského nositele pojištění s datem 23. 12. 2004, které bylo totožné s jí uváděným tvrzením stran trvání doby zaměstnání do 1. 12. 1966. Krajský soud postupoval podle § 77 odst. 2 s. ř. s. když jen doplnil důkazy provedené žalovanou. Nejvyšší správní soud uvádí, že v rozsahu dokazování si krajský soud neosobil postavení a pravomoc správního orgánu a jím prováděné dokazování nenahradilo dokazování v rámci správního řízení. Soudy ve správním soudnictví nejsou oprávněny provádět dokazování v takovém rozsahu, jímž by nahradily činnost správních orgánů ve správním řízení. K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publikovaným pod č. 618/2005 Sb. NSS, podle něž ustanovení § 77 s. ř. s. zakládá nejen pravomoc soudu dokazováním upřesnit, jaký byl skutkový stav, ze kterého správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, ale také pravomoc dalšími důkazy provedenými a hodnocenými nad tento rámec zjistit nový skutkový stav jako podklad pro rozhodování soudu v rámci plné jurisdikce. Přitom soud zváží rozsah doplňování dokazování tak, aby nenahrazoval činnost správního orgánu. Tomuto zmíněnému požadavku krajský soud v posuzovaném případě podle Nejvyššího správního soudu dostál. Nejvyšší správní soud souhlasí se závěry krajského soudu a považuje je za správné a plně vycházející ze skutkového stavu předmětné věci.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatelka spatřuje tento důvod v tom, že krajský soud se ve svém rozhodnutí nijak nevypořádal s tvrzenou existencí rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2004, jímž jí byl přiznán starobní důchod.

Nejvyšší správní soud ani tuto stížnostní námitku neshledává důvodnou. Stěžovatelka nejprve bez bližší konkretizace namítala nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí. V další části kasační stížnosti však uvedla konkrétní důvod, podle něhož se soud nevypořádal s existencí rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2004. Je třeba souhlasit se stěžovatelkou, že v žalobě zmínila existenci písemnosti ze dne 24. 2. 2004, jímž měl být přiznán starobní důchod s účinností od 24. 5. 2004, a že soud na tuto námitku nijak nereagoval. Podle Nejvyššího správního soudu se však nejednalo o pochybení krajského soudu, které by působilo nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Celý problém tkví v tom, že stěžovatelka si zcela nesprávně vyložila dopis žalované ze dne 3. 2. 2004. Tato písemnost je toliko informací o podmínkách vzniku nároku na starobní důchod v České republice. Stěžovatelce byla na jejím základě doručena další písemnost, tentokrát od polského nositele pojištění a v polském jazyce, s uvedením dne vyhotovení 24. *lut.* 2004. Písemnost polského nositele pojištění, která se odvolává na výše zmíněné sdělení žalované ze dne 3. 2. 2004, je taktéž informací ohledně podmínek přiznání starobního důchodu u žen v České republice. Vzhledem k tomu, že *lut.* je polská zkratka pro měsíc *luty*, v českém jazyce se jedná o měsíc únor, je tato písemnost zřejmě stěžovatelkou uváděné „rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2004. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že ani sdělení žalované ze dne 3. 2. 2004, ani sdělení polského nositele pojištění ze dne 24. 2. 2004, jež se na něj odvolává, není rozhodnutím o přiznání důchodu. Sdělení navazují na žádost stěžovatelky o starobní důchod ze dne 29. 1. 2003, jsou v nich uvedeny podmínky vzniku nároku na starobní důchod, způsob výpočtu jeho výše a také, že stěžovatelka dovrší důchodový věk ke dni 24. 5. 2004. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že pokud z tohoto sdělení stěžovatelka dovozuje, že se jedná

o rozhodnutí, jímž je jí přiznáván starobní důchod, mylí se. Formálně vzato, dne 24. 2. 2004 zmíněnou písemnost nevydala žalovaná, nýbrž polský nositel pojištění

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. nejsou dány, zamítl proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřisluší a žalované v dané věci náhradu nákladů podle zákona nelze přiznat.

Stěžovatelce byla soudem ustanovena pro řízení o kasační stížnosti zástupcem advokátka, v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Advokátka ve svém podání ohledně vyčíslení odměny ze dne 5. 6. 2007 vycházela z nesprávné tarifní hodnoty, na jejímž základě stanovila výši odměny. Podle § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) se za tarifní hodnotu kasační stížnosti ve věci důchodového pojištění považuje částka 1000 Kč a odměna tedy činí 500 Kč za jeden úkon právní služby. Soud proto určil odměnu advokátky podle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu na základě provedených úkonů právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu částkou 1000 Kč za dva úkony právní služby po 500 Kč spočívající v první poradě s klientkou včetně převzetí a přípravy zastoupení a v doplnění kasační stížnosti ze dne 30. 3. 2007. Advokátkou účtovaný úkon právní služby ze dne 7. 3. 2007 ohledně prostudování spisu u procesního soudu, soud zahrnul pod úkon právní služby v rámci převzetí a přípravy zastoupení a odměnu za něj samostatně nepřiznal. Soud však přiznal 2 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, dále částku 182 Kč na základě § 13 odst. 1 advokátního tarifu jako náhradu na cestovní výdaje za jízdné Havířov – Krajský soud v Ostravě a zpět osobním automobilem tov. zn. Škoda Octavia, reg. zn. X, při spotřebě 5,5l/100 km, tj. 34 km x 5,35 l/Kč a náhradu ve výši 200 Kč za promeškaný čas v souvislosti s prostudováním spisu dne 7. 3. 2007 podle § 14 advokátního tarifu. Celkem tedy odměna advokátky činí 1982 Kč. Protože advokátka soudu doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), zvyšuje se odměna o částku odpovídající DPH, kterou je advokátka povinna odvést z odměny za zastupování a náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 376,60 Kč; odměna advokátky navýšená o DPH tedy činí 2358,60 Kč. Zástupkyni stěžovatelky se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2358,60 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

